

Лабораторна робота 14

ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГОНАЛЬНИХ ВІДМІННОСТЕЙ РІВНЯ ПОПУЛЯЦІЙНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Мета роботи: оцінити та проаналізувати відмінності у стані здоров'я населення в регіонах України.

✓ Основні теоретичні відомості

Для характеристики регіональних відмінностей рівня популяційного здоров'я використовується коефіцієнт сумарної оцінки здоров'я населення (КСОЗН). При розрахунку КСОЗН використовується п'ять показників: смертність немовлят, середня очікувана тривалість життя чоловіків та жінок, стандартизований коефіцієнт смертності чоловіків та жінок.

Динаміка смертності дітей віком до одного року, як правило, надзвичайно чутливо реагує на зрушення у соціально-економічному і санітарному стані країни, у медичному обслуговуванні, екологічних умовах, способі життя різних верств населення тощо.

Стандартизовані коефіцієнти смертності показують, якою була б смертність в порівнюваних групах населення за умови, що віковий склад цих груп був би однаковий. Специфіка смертності та її похідної – очікуваної тривалості життя як критерію стану здоров'я населення та рівня людського розвитку полягає в тому, що у ньому знаходять своє інтегральне втілення як процеси відтворення здоров'я, так і відтворення населення в цілому. Смертність найкраще піддається кількісному статистичному вимірюванню, відзначається

універсальністю і позбавлена явних недоліків організаційно-облікового плану та впливу суб'єктивних чинників, дозволяє при цьому відобразити особливості стану здоров'я окремих соціально-демографічних груп.

Очікувана тривалість життя при народженні – кількість років, які в середньому належить прожити певному поколінню народжених за умови, що протягом всього життя цього покоління (при переході від одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах.

Порядок виконання роботи

1. На прикладі вихідних даних, що надаються викладачем, ознайомитись із показниками, що характеризують стан здоров'я населення (смертність немовлят, середня очікувана тривалість життя чоловіків та жінок, стандартизований коефіцієнт смертності чоловіків та жінок). Вихідні дані містять статистичну інформацію з кожної області України за перерахованими вище показниками за кілька років поспіль.

2. Проаналізувати динаміку значень показників смертності немовлят, середньої очікуваної тривалості життя чоловіків та жінок, стандартизованого коефіцієнта смертності чоловіків та жінок по кожній області та відповідно – динаміку зміни місця, що займає область за кожним показником серед переліку всіх областей України.

3. Побудувати діаграми, що відображають часові зміни значень показників смертності немовлят, середньої очікуваної тривалості життя чоловіків та жінок, стандартизованого коефіцієнта смертності чоловіків та жінок кожної області України та часову зміну місць, що займає область за кожним з перелічених показників серед переліку всіх областей України.

4. Проаналізувати побудовані діаграми та виокремити в групі області зі стійкими тенденціями до покращення або погіршення стану здоров'я населення та області зі стабільними показниками стану здоров'я населення.

5. Зробити висновок.

Контрольні запитання і завдання

1. Що таке популяції?
2. Чим відрізняються показники популяції?
3. Охарактеризуйте показники смертності немовлят, середньої очікуваної тривалості життя чоловіків та жінок, стандартизованого коефіцієнта смертності чоловіків та жінок.
4. Проаналізуйте регіональні відмінності значень показників смертності немовлят, середньої очікуваної тривалості життя чоловіків та жінок, стандартизованого коефіцієнта смертності чоловіків та жінок.